

**UCHWAŁA NR XXXV/285/2021
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 14 kwietnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2020 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu
pieczy zastępczej.**

Na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 713 oraz z 2020 poz. 1378) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159) Rada Miejska w Darłowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w 2020 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Darłowie

Czesław Woźniak

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy szereg zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego (światlice),
- 3) praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych m.innymi poprzez zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny lub rodziny wspierającej,
- 4) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- 5) współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

W dniu 24 września 2020 r Rada Miejska w Darłowie przyjęła uchwałę Program Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo na lata 2020-2022.

Program zakłada realizację różnorodnych działań przez wiele instytucji i organizacji oraz innych jednostek takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, szkoły, Bibliotekę, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dom Dziecka, przedszkola, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Policję, Zespół Interdyscyplinarny itd., których działania dają możliwość komplementarnego wsparcia dla rodzin bezradnych lub marginalizowanych w zakresie rozwiązywania ich życiowych problemów.

Jednym z działań w zakresie pomocy rodzinom, a w szczególności dzieciom jest działalność placówki wsparcia dziennego – światlice.

Miejska Światlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań” znajdująca się w budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ulicy Franciszkańskiej 2, funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 - 18. W soboty i inne dni wolne od nauki (ferie świąteczne, rekolekcje, ferie zimowe i letnie) placówka czynna jest w godzinach od 8 -16.

Z chwilą ogłoszenia ograniczeń spowodowanych zagrożeniem pandemicznym COVID – 19 decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego światlica od 16 marca 2020 r. funkcjonowała w formie zdalnej. Od 29 maja 2020 r. placówka wznowiła działalność w trybie stacjonarnym bez pracujących sobót. Od 24 października 2020 r. do końca roku decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego działalność światlice ponownie została zawieszona i placówka przeszła na system pracy zdalnej.

Praca z dziećmi prowadzona jest w czterech grupach wychowawczych.

Do Miejskiej Światlice Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” w 2020 r. uczęszczało łącznie 49 dzieci. Podopieczni Światlice to uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Króla Eryka Pomorskiego w Darłowie oraz Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lotników Morskich STO w Darłódku. Do momentu zawieszenia zajęć tj. połowy marca 2020 r. średnia dzieci uczęszczających do światlice wynosiła 15 osób. Od września do października 2020 r. średnia wynosiła 13 osób. Dla porównania w 2019 roku systematycznie z zajęć światlicowych korzystało średnio 18 dzieci. W czasie pandemii zmieniona została organizacja pracy światlice, stworzone zostały procedury bezpieczeństwa aby zapobiec zakażeniom SARS – CoV -2. Procedury te wprowadziły warunki sanitarne i zasady bezpieczeństwa w światlice zgodnie z rekomendacjami dotyczącymi działalności placówek wsparcia dziennego.

Do Światlice dzieci rekrutowane były na wniosek sądu, pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz rodziców lub opiekunów prawnych, którzy to wyrazili pisemną zgodę na udział ich dzieci w zajęciach. Ponadto rodzice/ opiekunowie zobowiązani byli do złożenia w formie pisemnej oświadczenia o nie posyłaniu dziecka do placówki w sytuacji stwierdzenia u dziecka niepokojących objawów choroby zakaźnej, kontakcie z osobą chora, zakażoną, izolowaną lub kwarantowaną. W związku z wprowadzonym reżimem sanitarnym rodzice podopiecznych zobligowani byli do podpisania nowych

kart zgłoszeń oraz stosownych oświadczeń. Każde dziecko uczęszczające na zajęcia do Świetlicy mogło skorzystać z jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

W świetlicy prowadzona była dokumentacja według standardów obowiązujących w publicznych placówkach wsparcia dziennego tzn. dziennik zajęć zawierający wykaz wychowanków, dane adresowe wychowanków, tematy prowadzonych zajęć, zapisy działań prowadzonych przez placówkę, odnotowywaną frekwencję podczas zajęć, Roczny Plan Pracy placówki z określeniem miesięcy, regulamin organizacyjny świetlicy, protokoły z posiedzeń stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce oraz kartę zgłoszenia dziecka do świetlicy i indywidualną kartę pobytu dziecka w świetlicy.

W 2020 roku z powodu pandemii ograniczona została prowadzona do tej pory w szerokim zakresie współpraca z jednostkami działającymi w naszym mieście i oparta była głównie o jednostki nadzorujące prace świetlicy tj. Urząd Miejski w Darłowie oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie.

Głównym zadaniem placówki było wsparcie rodziny w zakresie szeroko pojętej pomocy wychowawczej, pedagogicznej, psychologicznej i socjalnej. Zajęcia w Świetlicy odbywały się według rocznego planu pracy.

W trakcie roku szkolnego dzieci w Świetlicy mogły korzystać z pomocy dydaktycznej wychowawców mającą na celu kompensację braków w nauce. Wychowawcy pomagali im w odrabianiu zadań domowych, w nadrabianiu zaległości w nauce, utrwaleniu poszczególnych partii materiałów. W czasie nauki zdalnej pomoc i wsparcie podopiecznym oparte było na wykorzystaniu kontaktu telefonicznego spotkań on-line oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych. Pomoc w nauce, jaką otrzymały dzieci w placówce wsparcia sprawiała, że podopieczni mieli możliwość poszerzenia wiedzy i otrzymania pozytywnych ocen.

Jako placówka wsparcia dziennego Świetlica zapewniała różnorodność zajęć w czasie wolnym, tak by podopieczni zdobyli nowe, przydatne umiejętności oraz utrwalili już te posiadane. Zajęcia z profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia czy z elementami socjoterapii miały za zadanie kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek oraz zdobywania umiejętności życiowych, jak również zapobiegania sytuacjom i zachowaniom problemowym w Świetlicy i najbliższym środowisku dziecka. Zakładały budowanie wspólnej aktywności wychowawczej w podejmowaniu działań i decyzji skierowanych przeciw agresji dziecięcej i uzależnieniom.

Zajęcia prozdrowotne organizowane były w formie pogadarek i miały na celu uświadomienie dzieciom potrzebę wyrabiania nawyku dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, a szczególnie zachowanie dystansu społecznego, niedotykania oczu, nosa czy ust, zasłanianie nosa i ust oraz zachęcanie do dezynfekcji i częstego mycia rąk oraz nie podawanie ręki na powitanie.

Dzięki zajęciom plastyczno – technicznym podopieczni wykonywali piękne ozdoby rękodzielnicze oraz zdobyli wiedzę praktyczną i teoretyczną na temat różnych form i metod wykorzystywanych do tworzenia dzieł tj: decupage, scrabooking czy mix-media.

Dodatkowo, regularnie odbywały się zajęcia profilaktyczne w zakresie uzależnień, niebezpieczeństw czyhających w internecie, nauka tolerancji i poszanowania innych, nauka asertywności oraz eliminowanie przejawów agresji. Szczególna uwaga została zwrócona na zachowania przejawiające się agresją fizyczną i słowną wśród podopiecznych i łamanie podstawowych zasad życia w grupie.

W okresie wolnym od zajęć szkolnych dzieci miały organizowane zajęcia w ramach akcji „Bezpieczne Ferie 2020”. W oparciu o komiks „Bezpieczne dziecko”, prowadzone były zajęcia edukacyjne na temat bezpieczeństwa podczas zimowego wypoczynku. Zajęcia te wyposażyły podopiecznych w odpowiednią wiedzę na temat zagrożeń w okresie ferii zimowych, uświadomiły im niebezpieczeństwo zagrożeń i wpłynęły na odpowiednie planowane spędzania czasu wolnego co prowadzi do aktywnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego. Wychowankowie świetlicy uczestniczyli w konkursie plastycznym pt „Bezpieczne Ferie 2020”, gdzie mieli możliwość rozwinięcia swoich zdolności manualnych, ale także zdobyć cenne i atrakcyjne nagrody. W czasie przerwy zimowej w placówce odbywały się zajęcia artystyczne, których celem było usprawnienie koordynacji wzrokowo – ruchowej, doskonalenie praktycznych umiejętności rękodzielniczych, wdrażanie do dokładności i obowiązkowości.

W ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł 2020 pod hasłem „DorastaMY AsertywNIE” prowadzone były zajęcia profilaktyczne, które pozytywnie wpłynęły na rozwój umiejętności lepszego poznania ludzkich zachowań i odreagowania negatywnych emocji, a także zwiększyły poczucie własnej wartości i samoakceptacji. Celem tych zajęć była nauka akceptacji zmian zachodzących w fazie dorastania jako czynnik chroniący przed

zachowaniami ryzykownymi, zwiększenie poczucia własnej wartości i samoakceptacji oraz ćwiczenie sposobów radzenia sobie z presją grupy.

Podczas zajęć na temat bezpiecznego korzystania z sieci opartych o serwis edukacyjny Sieciaki.pl wychowankowie zdobyli wiedzę o tym jak należy korzystać z internetu aby unikać sytuacji niebezpiecznych, a także jak radzić sobie w sytuacji zagrożenia on-line.

W okresie wakacji letnich zajęcia realizowane były w formie półkolonii. W zajęciach brały udział dzieci w wieku 7-12 lat, z terenu miasta Darłowa, które wcześniej zostały zapisane na listę i podzielone na 10 osobowe turnusy. Wakacyjne zajęcia odbywały się w reżimie sanitarnym wg tygodniowego schematu. Rozpoczęły je zajęcia integracyjne, natomiast w trakcie tygodnia uczestnicy brali udział w zajęciach artystycznych gdzie tworzyły prace metodą mix – media z wykorzystaniem glinki samoutwardzalnej: wykonywały obrazki o tematyce morskiej, ramki na zdjęcia w wybranym przez siebie wzorze, „magiczne” zeszyty, wieszaczki z wykorzystaniem glinki, obrazki na talerzykach jednorazowych metodą dekapage oraz szkatułki na rolkach po taśmie klejącej. Podczas wakacyjnych zajęć zwracano szczególną uwagę na wskazanie podopiecznym alternatywnego i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu. W czasie turnusu dzieci miały możliwość korzystania z boiska szkolnego, placu zabaw oraz gier i zabaw świetlicowych tj: piłkarzyki, cymbergaj, kalambury czy gry planszowe. Podczas zajęć w Parku Linowym „Nad Bałtykiem” uczestnicy półkolonii w sposób atrakcyjny rozwijali swoje zdolności ruchowe, pokonywali strach i własne słabości. Udział w różnorodnych zajęciach pomógł w integracji grupy a rywalizacja i ruch na świeżym powietrzu pozwoliły dzieciom na oderwanie się od świata wirtualnego.

W świetlicy w dalszym ciągu kontynuowany był projekt realizowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pt: „Opracowanie nowych narzędzi i procedur do pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym” pod nazwą „Rodzina Miśków”. Projekt ten to zestaw narzędzi i procedur do pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. Celem tych zajęć było wspomaganie rozwoju emocjonalno- społecznego, polegającego na modyfikowaniu zachowań agresywnych, uczeniu samodyscypliny, pozytywnego działania, redukcji napięcia emocjonalnego, a także na kształtowaniu w podopiecznych takich cech osobowości, aby w przyszłości nie powielaly wzorów zaczerpniętych z życia rodzinnego, by były zdolne do odpowiedzialnego zgodnego z normami społecznymi życia. W ramach tego samego projektu do pracy z dziećmi na świetlicy wykorzystano opracowaną przez zespół merytoryczny Fundacji Dorostam grę karcianą „Integro” podczas której uczestnicy uczą się komunikacji, kontaktu z własnymi emocjami, empatii poprzez rozmowę i wspólnie spędzanego czasu, rozwija umiejętności poznawcze, intelektualne i integruje grupę oraz stanowi formę oddziaływań socjoterapeutycznych.

Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w 2020 roku w reżimie sanitarnym i obostrzeniach pandemicznych było trudnym wyzwaniem, a najważniejszym zadaniem dla wychowawców oprócz pomocy w zdalnym nauczaniu było dbanie o kondycję psychiczną dzieci, wsparcie „życzliwość i zrozumienie oraz otwartość.

W 2020 r w celu pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej Ośrodek zatrudnił 2 asystentów rodzin na etatach finansowanych z budżetu Gminy Miasta Darłowo. Jedynie w ramach „Programu Asystent Rodziny na rok 2020” dofinansowanie z budżetu Państwa wynosiło ogólnie 3.400 zł. wypłacany dodatek był do wynagrodzenia asystenta rodziny w wysokości 1700 zł jednorazowo. Asystenci rodzin prowadzili pracę łącznie z 14 rodzinami. W 2020 roku żadnej rodzinie nie udzielano wsparcia wynikającego z ustawy „O wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Do zadań asystenta rodziny należy wsparcie psychiczno-emocjonalne, doradcze, mediacyjne, wychowawcze, aktywizujące rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie pokonywała trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowywania dzieci. Działania asystenta i rodziny zmierzają do usamodzielnienia rodziny i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Ponadto asystent rodziny pracuje z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci do tych rodzin.

Po zakończeniu pracy asystenta z rodziną oraz w przypadkach rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w tych rodzinach przez pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 191 cyt. wyżej ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed

umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków w drugim roku,
- 3) 50% w trzecim i następnych latach.

W 2020 r w pieczy zastępczej umieszczono 5 dzieci z terenu miasta, natomiast 2 dzieci opuściło pieczę zastępczą (usamodzielnienie).

Na koniec grudnia 2020 roku w różnych formach pieczy zastępczej przebywało 40 dzieci z terenu miasta.

W 2020 r MOPS pokrywał wydatki na opiekę i wychowanie za 34 dzieci, w tym za 6 dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Darłowie, 8 w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Sławnie, oraz 20 w rodzinach zastępczych. Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2020 r wyniósł 354.370,35 zł., z czego 83.858,56 zł w rodzinach zastępczych oraz 270.511,79 zł w placówkach op.-wychowawczych .

Informacyjnie – średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu sławieńskiego ustalone zarządzeniem Starosty Sławieńskiego wynosiły w 2020 roku:

- w Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie - 4.576,84 zł,
- w placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Sławnie – 4.949,67 zł.

Na terenie miasta brak jest tzw. rodzin wspierających z uwagi na brak chętnych pomimo apelu MOPS w tej sprawie.